

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

05 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
TIMOFTI Vladimir
MORARU Petru
TOMA Nadejda

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de inculpatul Luncaru Vasile, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Drochia din 09 aprilie 2015 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 septembrie 2015, în cauza penală privindu-l pe

LUNCARU Vasile Leonid, *născut la 16 ianuarie 1983, originar și domiciliat în s. Dominteni, r-nul Drochia.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 14.03.2014 -09.04.2015;

Instanța de apel: 04.05.2015- 30.09.2015;

Instanța de recurs: 03.02.2016 – 05.04.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Drochia din 09 aprilie 2015 Luncaru V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 310 alin. (2) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 10 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în organele de drept pe un termen de 3 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond, *în fapt*, a constatat că Luncaru V. deținând funcția de ofițer de urmărire penală în cadrul Inspectoratului de Poliție Drochia, la data de 10.08.2013, aproximativ la ora 20.50, s-a deplasat pe str. Aleco Russo din or. Drochia, unde exercitându-și atribuțiile de serviciu, făcând parte din grupa operativă cu care s-a deplasat la fața locului în baza solicitării, a cercetat automobilul de model BMW X6, cu n/î DRAT 282, în care se aflau: Cristiuc V., Cristiuc A. și Cristiuc Iu., unde a depistat și ridicat o sacoșă cu o cantitate aproximativă de 2 kg de masă vegetală de culoare verde.

Ulterior, având în gestiune materialele cazului documentat, acționând cu intenție, din interes material, a falsificat conținutul corpului delict și anume a sustras din această

sacoșă o cantitate de substanță de culoare verde, alterând cantitatea acesteia de la 2 kg la 8,16 gr., constatate conform raportului de expertiză nr. 1866 din 06.09.2013.

Tot el, în aceeași perioadă, acționând cu intenție directă și având interes material, a falsificat procesul-verbal de cercetare la fața locului întocmit la 10.08.2013, și anume a falsificat semnătura ofițerului-criminalist al Inspectoratului de Poliție Drochia a IGP, Rotaru A., iar conform raportului de expertiză nr. 953 din 24.01.2014, semnătura din rubrica „*semnătura specialistului*” a fost executată nu de către Rotaru A., ci de o altă persoană.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (2) Cod penal, *falsificarea probelor în procesul penal de către o persoană care efectuează urmărirea penală*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apeluri de către inculpat și procurorii Popa L. și Formusatii A.

3.1. Potrivit cererii de apel declarate de inculpat, acesta a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat de sub învinuirea formulată în baza art. 310 alin. (2) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost comisă de dînsul, invocînd că instanța de fond greșit a apreciat probele, faptele și circumstanțele cauzei, fiind evidentă neconcordanța probelor cu starea de fapt constatată de către instanță.

Apelantul a susținut, că instanța la emiterea sentinței s-a bazat nu pe probele cercetate, ci pe presupunerile acuzatorului de stat expuse în rechizitoriu, adică instanța s-a limitat la copierea rechizitoriului, fără a aprecia argumentele părții apărării.

În continuare, apelantul a invocat că urmează a fi achitat, întrucît vina sa nu a fost confirmată nici la etapa urmăririi penale, nici în instanța de judecată, or i s-a incriminat că a falsificat probe în cadrul procesului penal, însă nu a fost prezentată în acest sens nici o probă care ar confirma asta indubitabil. Nu a fost stabilit timpul comiterii infracțiunii, fiind presupus că fapta ar fi avut loc la data de 10.08.2013, pe cînd procesul penal a fost pornit la data de 11.08.2013, fapt constat, atît la urmărirea penală, cît și în instanța de judecată prin probele prezentate, și anume: declarațiile martorilor Mocanu A., Bodnaruc Al., precum și prin raportul prezentat de către ultimul, care a servit temei de pornire a procesului penal.

De asemenea, apelantul nu a fost de acord cu punerea la baza sentinței a raportului de expertiză nr.953 din 24.01.2014, necătînd la faptul că în concluzia expertului este indicat, că nu Luncaru V. a falsificat semnătura lui Rotaru A. Conform raportului de expertiză nr.1866 din 06.09.2013 expertul nu a stabilit deteriorări sau modificări a sigiliului cu care a fost sigilat pachetul cu masa vegetală ridicată din automobilul „BMW X6” cu n/î DRAT 282 la 10.08.2013, ceea ce în opinia apelantului demonstrează că cantitatea depistată nu a fost modificată.

Intenția și interesul material incriminate inculpatului sunt doar niște presupuneri, care nu au fost probate, nefiind stabilit nici măcar mecanismul comiterii infracțiunii imputate. La fel, apelantul invocă admiterea unor încălcări de procedură și anume: faptul

că nu a fost adusă la cunoștința părților crearea grupului de ofițeri; faptul că de la inculpat au fost colectate mostrele de scris de către ofițerul Departamentului de Urmărire Penală al IGP, V. Batcu, care face parte din grupul de ofițeri pe cauza dată; faptul că la data de 07.11.2013, ora 11.30 i-au fost colectate mostrele de scris, neavînd o anumită calitate procesuală în cadrul cauzei penale examinate, pe cînd ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit a fost emisă și adusă la cunoștință la data de 07.11.2013, ora 15.40.

3.2. Procurorul, Popa L. a solicitat în cererea de apel depusă, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Luncaru V. să fie condamnat în baza art. 310 alin. (2) Cod penal la 2 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul juridic pe un termen de 5 ani.

În argumentarea cererii de apel, procurorul a indicat că instanța de fond greșit a individualizat pedeapsa aplicată inculpatului și nu a ținut seama de motivul săvîrșirii infracțiunii - cel pecuniar, de persoana inculpatului - ofițer de urmărire penală, de circumstanțele cauzei și pericolul social al faptei infracționale comise. Apelantul a opinat că, la caz, nu s-a ținut cont de aceea că prin acțiunile sale, Luncaru V. a periclitat relațiile referitoare la înfăptuirea justiției, buna activitate a organelor de drept, precum și cele referitoare la autenticitatea probelor în procesul penal. Consideră că pedeapsa aplicată inculpatului de către instanță este prea blîndă, care nu corespunde personalității inculpatului și caracterului faptei săvîrșite, care nu este pasibilă să realizeze scopurile pedepsei de corectare și reeducare a inculpatului.

3.3. De asemenea, a fost declarat apel suplimentar și de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, A. Formusatii, care pe lîngă motivele indicate în cererea de apel a procurorului L. Popa, și solicitarea de stabilire în privința lui Luncaru V. a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, a indicat că inițial Luncaru V. urmează a fi recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (2) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 septembrie 2015, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de inculpat și procurorii Popa L. și Formusatii A., cu menținerea sentinței atacate fără careva modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că starea de fapt și de drept reținută de către instanța de fond este în concordanță cu circumstanțele stabilite și probele administrate și expuse în cuprinsul hotărârii atacate.

În opinia instanței de apel, toate probele administrate au fost apreciate la justa lor valoare, iar concluziile privind vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză. De altfel, instanța a reținut că faptele incriminate inculpatului coroborează cu probele cercetate în cadrul ședințelor de judecată, necreînd dubii referitor la faptul că circumstanțele descrise în rechizitoriu au avut loc, iar toate argumentele inculpatului invocate în sensul nevinovăției sale pe tot parcursul procesului penal, poartă un caracter declarativ și sunt invocate cu scopul de a evita răspunderea penală pentru faptele comise.

Astfel, instanța de apel a respins, ca nefondate, argumentele apelantului, precum că

sentința se bazează pe declarațiile martorilor Rotaru A., Bodnaruc Al., Șuba O., Moraru Au., care, în opinia inculpatului, ar fi fost apreciate incorect. Or, după cum s-a menționat, acestea se confirmă și prin celelalte probe administrate în cauză. Prin alte cuvinte, s-a apreciat că declarațiile acestor martori sunt veridice și corespund cu circumstanțele cauzei coroborate cu alte probe cercetate în cadrul ședinței de judecată și aceste declarațiile au fost neschimbate pe parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești a instanței de fond, fiind date sub jurământ, iar martorii au fost avertizați de darea declarațiilor false potrivit art. 312 Cod penal, astfel temei de a le aprecia critic instanța nu are.

Cu toate că inculpatul, atât în instanța de fond, cât și în cea de apel, a pledat pentru achitarea sa, instanța de apel la fel ca și cea de fond a considerat, că prin probele puse la baza sentinței, se confirmă incontestabil vinovăția lui.

Astfel, instanța de fond corect a apreciat critic declarațiile lui Luncaru V., prin care acesta neagă faptul falsificării probelor din procesul penal, or declarațiile respective au fost combătute prin declarațiile martorilor: Rotaru A., Bodnaruc Al., Șuba O., Moraru A., care atât la etapa urmăririi penale, cât și în instanța de judecată au indicat, că în seara incidentului, la fața locului a fost ridicată și sigilată sacoșa cu substanța vegetală cu miros specific de cînepă, care avea o cantitate aproximativ de 2 kg sau de 49-50 pahare. Respectivul concluzii martorii le-au făcut din experiența lor în domeniul dat. Martorii au indicat, că masa substanței din acea sacoșă cu certitudine era mai mare decît cea indicată în raportul de expertiză, adică mai mare decît 8 gr., deoarece la fața locului sacoșa ridicată a fost plină cu substanța vegetală. Mai mult ca atât, martorul Rotaru A. a declarat, că la ridicarea acelei sacoșe cu substanțe narcotice pe sigiliu a semnat - el, Cristiuc V. și Luncaru V. De asemenea, de către dînsul a fost semnat și procesul-verbal de cercetare la fața locului. Însă, prin raportul de expertiză nr. 953 din 24.01.2014 s-a constatat, că semnătura din respectivul proces-verbal nu este efectuată de către Rotaru A., deși acesta afirmă că a semnat, atât în procesul-verbal, cât și pe sigiliul sacoșei cu substanțe narcotice ce a fost ridicată de la fața locului.

Cu referire la celelalte critici ale inculpatului, instanța de apel a menționat, că atât inculpatul, cât și apărătorul lui, considerînd că acțiunile procesuale care au fost efectuate cu încălcarea prevederilor legale, nu au fost contestate în modul și termenul stabilit de lege. Mai mult ca atât, în rubrica *obiecțiile și explicațiile participanților* la procesul-verbal de colectare a mostrelor nu este prezentă nici o mențiune, precum și, la finisarea urmăririi penale și luarea de cunoștință cu materialele cauzei, inculpatul și apărătorul acestuia nu au avut nici o obiecție asupra actelor menționate.

Astfel, actele cauzei atestă faptul că, la finisarea urmăririi penale, inculpatul fiind asistat de avocat n-a înaintat careva obiecții privitor la legalitatea actelor de urmărire penală, înaintînd cererea dată abia în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, fapt inadmisibil, or, potrivit prevederilor alin. (4) art. 251 Cod de procedură penală, încălcarea oricărei alte prevederi legale decît cele prevăzute în alin.(2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii - cînd partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - cînd partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de

judecată - cînd partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță. În cazul dat se solicită constatarea nulității unor acte de urmărire penală care urmau a fi contestate cel tîrziu la finisarea urmăririi penale, or, actele date n-au fost perfectate și prezentate nemijlocit în instanța de fond și apel, mai mult decît atît, că ele nu cad sub incidența prevederilor art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, nefiind lovite de nulitate absolută, fapt care ar permite contestarea acestora în orice etapă a procesului.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, în opinia instanței de apel, corect s-a conchis că în privința lui Luncaru V., urmează a fi stabilită sancțiunea penală, sub formă de amendă, or aceasta fiind echitabilă, justă și proporțională faptei comise de ultimul. La fel, instanța de apel a considerat că, la stabilirea pedepsei, instanța de fond a reieșit din circumstanțele cauzei și caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii comise, precum și ținînd seama de persoana celui vinovat.

6. Nefiind de acord cu hotărîrile pronunțate de instanțele de fond, inculpatul, în termenul stipulat de art. 422 Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea sentinței și deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare în privința sa.

În vederea susținerii celor solicitate, recurentul invocă că instanțele de fond greșit au ajuns la concluzia despre vinovăția sa de cele incriminate prin rechizitoriu, mai mult că procurorul nu a prezentat careva probe indubitabile întru confirmarea acesteia. Or, la caz, greșit au fost apreciate probele, faptele și circumstanțele cauzei, fiind evidentă neconcordanța probelor cu starea de fapt constatată de către instanțe.

Titularul dreptului de recurs susține că, în speță, nu a fost stabilit timpul comiterii infracțiunii, fiind presupus că fapta ar fi avut loc la data de 10.08.2013, pe cînd procesul penal a fost pornit la data de 11.08.2013, fapt constatat, atît la urmărirea penală, cît și în instanța de judecată, prin probele prezentate și anume: declarațiile martorilor Mocanu A., Bodnaruc Al., precum și prin raportul prezentat de către ultimul, care a servit temei de pornire a procesului penal.

De asemenea, Luncaru V. nu este de acord cu punerea la baza sentinței a raportului de expertiză nr. 953 din 24.01.2014, necătînd la faptul că în concluzia expertului este indicat, că nu dînsul a falsificat semnătura lui Rotaru A., iar potrivit raportului de expertiză nr.1866 din 06.09.2013 expertul nu a stabilit deteriorări sau modificări a sigiliului de pe pachetul cu masa vegetală ridicată din automobilul BMW X6 cu n/î DRAT 282 la 10.08.2013, ceea ce în opinia inculpatului demonstrează că cantitatea depistată nu a fost modificată.

Intenția și interesul material incriminate inculpatului, în opinia lui, sunt doar niște presupuneri, care nu au fost probate, nefiind stabilit nici măcar mecanismul comiterii infracțiunii imputate.

La fel, recurentul invocă admiterea unor încălcări de procedură la judecarea cauzei, și anume: faptul că nu a fost adusă la cunoștința părților crearea grupului de ofițeri; faptul că de la inculpat au fost colectate mostrele de scris de către ofițerul Departamentului de Urmărire Penală al IGP, V. Batcu, care face parte din grupul de ofițeri pe cauza dată;

faptul că la data de 07.11.2013, ora 11.30 i-au fost colectate mostrele de scris, neavînd o anumită calitate procesuală în cadrul cauzei penale examinate, pe cînd ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit a fost emisă și adusă la cunoștință la data de 07.11.2013, ora 15.40.

În continuare, recurentul afirmă că, pe tot parcursul judecării cauzei a indicat despre aceea că nu cunoaște cine ar fi putut falsifica semnătura din numele lui Rotaru A., cu toate astea instanțele greșit au concluzionat că dînsul este vinovat de aceasta, dat fiind că: „... *atît sacoșa cu substanțe narcotice, cît actele procesuale efectuate la fața locului au fost păstrate în biroul său de serviciu, în safeu, și anume el, adică eu, Luncaru V., se făcea responsabil de păstrarea acestora. Nimeni, în afară de Luncaru V. nu avea acces la respectivele materiale.*”

Însă, contrar acestor argumente, inculpatul reiterează că după ce denunțatori au raportat conducerii MAI, despre infracțiunea inexistentă, săvîrșită de dînsul, la data de 06.09.2013, el a fost chemat la IP Drochia, unde de către conducerea IP Drochia, i-au fost luate cheile de la biroul de serviciu și de la safeu și i-a fost interzis accesul în incinta IP Drochia, chiar și lucrurile personale cînd și le-a luat din birou, a fost însoțit de către ofițerul de gardă al IP Drochia, deci acces la materialul dat au avut mai multe persoane, începînd cu conducerea IP Drochia, angajații DUP al IGP, pînă la angajații Procuraturii Generale.

În confirmarea acestor declarații au fost prezentate instanței de apel actul de primire predare a materialelor și cauzelor penale aflate în gestiune către conducerea IP Drochia, cu solicitarea să fie citați și audiați suplimentar martorii, însă instanța a respins audierea martorilor, invocînd că inculpatul a avut posibilitatea de ai audia, în instanța de fond, dar în instanța de fond martorii vizați s-au eschivat de la răspuns, i-ar ce ține de actul prezentat, instanța de apel a declarat că nu este convingător.

Cu privire la cantitatea masei vegetale uscate ridicate de la Cristiu V., nu este negat faptul că a fost ridicată, dar în quantum de 2 kg, sau nu, aici apar dubii, dat fiind că nu există vreun act ce ar confirma greutatea masei vegetale respective, menționîndu-se doar că erau aproximativ 2 kg. Este o poziție greșită a acuzatorului de stat, care consideră constatată cantitatea substanțelor narcotice prin declarațiile martorilor audiați, referindu-se la art. 90 Cod de procedură penală, aceste declarații urmează a fi admise în partea depistării pachetului și a locului unde a fost găsit, dar nici de cum în partea categoriei acestei mase vegetale, cu atît mai mult al cantității ei, fiind admisibile în această parte doar concluziile unor specialiști și în special a rapoartelor de expertiză și nu a martorilor învinuiți de săvîrșirea infracțiunilor de corupție cum ar fi Șuba C O. și Botnaruc Al.

În drept, recurentul își întemeiază cererea pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul, în referința depusă privind opinia sa asupra recursului depus de inculpat, menționează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece chestiunea de apreciere a probelor nu constituie temei de declarare a recursului ordinar.

8. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi respins, ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărîrii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În conformitate cu dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci cînd hotărîrea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Potrivit textului recursului declarat, Colegiul penal lărgit reține că titularul acestuia invocă de drept temeiul stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, pledînd că, în speță, nu au fost întrunite elementele infracțiunii incriminate lui Luncaru V. prin actul de sesizare a instanței.

În esență, recurentul critică hotărîrile adoptate de instanțele ierarhic inferioare din motiv că acestea nu au dat o apreciere corespunzătoare probelor cercetate, or în opinia inculpatului ele nu sunt suficiente și nu demonstrează indubitabil vinovăția lui de cele incriminate prin rechizitoriu.

Verificînd alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide că toate cele invocate de dînsul sunt neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției de respingere, ca nefondate, a apelurilor declarate, cu menținerea sentinței atacate fără modificări, a respectat prevederile legale, adoptînd o soluție corectă și întemeiată. Colegiul penal lărgit a statuat asupra acestei concluzii reieșind din cele ce urmează.

În primul rînd, relevant este de menționat că la această etapă a procedurilor instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decît cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond. Deci, Colegiul penal lărgit nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de fond și cea de apel, corectitudinea soluției de condamnare în privința lui Luncaru V. în baza art. 310 Cod penal.

Totodată, în același context, se remarcă că pentru a constitui temei de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decît cea pe care materialul probator o susține.

În cauza deferită judecării, o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs.

Mai mult, raportînd cele expuse supra la verificarea și aprecierea probelor efectuată de instanța de apel, Colegiul penal lărgit specifică că instanța de apel corect a ajuns la concluzia despre necesitatea menținerii sentinței și just a apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc indubitabil vinovăția lui Luncaru V. de săvîrșirea infracțiunii de falsificare a probelor.

Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurent, Colegiul penal lărgit, subsidiar verificînd materialele dosarului, specifică că judecînd apelurile declarate instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptînd o soluție corectă de menținere a sentinței, prin care s-a dispus condamnarea lui Luncaru V. în baza art. 310 alin. (2) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 10 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în organele de drept pe un termen de 3 ani.

Astfel, instanța de recurs susține că soluția instanței de apel este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludentii, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că există fapta infracțiunii incriminate inculpatului în baza art. 310 alin. (2) Cod penal.

De altfel, corect instanțele de fond au pus la baza condamnării lui Luncaru V. următoarele probe: ordonanța privind începerea urmăririi penale din 27.09.2015 (f. d. 1, vol. I); proces-verbal de consemnare a celor constatate privitor la infracțiunea depistată, din 27.09.2013 (f.d.2, vol. I); raport privind înregistrarea infracțiunii din 20.09.2013 (f.d. 1, vol. I); proces-verbal de audiere a martorului Rotaru A. din 11.09.2013 (f.d.13, vol. I); raportul ofițerului superior de investigație a bir. 4 a Secției Nord al INI al IGP, Al. Bodnaruc din 10.08.2013 (f.d.15, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 10.08.2013 (f.d.16, vol. I); raport de expertiză nr.1866 din 6.09.2013 (f.d.19-20, vol. I); procesul-verbal de audiere a martorului Șuba O. din 19.09.2013 (f.d.21-22, vol. I); procesul-verbal de audiere a martorului Bodnaruc Al. din 19.09.2013 (fd.23-24, vol. I); procesul-verbal de percheziție din 01.11.2013 (f.d.29-30, vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 01.11.2013 (f.d.31, vol. I); copia registrului nr. 1 de evidență a înștiințărilor referitoare la infracțiuni al CPR Drochia (f.d.32-34, vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 01.11.2013 (f.d.35, vol. I); copia registrului nr.2 de evidență a înștiințărilor referitoare la infracțiuni și incidente al IP Drochia (f.d.36-39, vol. I); date caracteristice ale inculpatului Luncaru V. (f.d.41-44, vol. I); ordonanța de anexare a documentelor la materialele dosarului penal din 01.11.2013 (f.d.45, vol. I); extras din ordine (f.d.46,47, vol. I); procesul-verbal de audiere a bănuitului Luncaru V., din 07.11.2013 (f.d.50-51, vol. I); procesul-verbal de audiere a martorului Rotaru A. din 28.11.2013 (f.d.56-58, vol. I); procesul-verbal de audiere a martorului Șuba O. din 05.12.2013 (f.d.61-63, vol. I); procesul-verbal de audiere a martorului Bodnaruc Al. din 05.12.2013 (f.d.65-67, vol. I); ordonanță privind efectuarea ridicării de obiecte și documente din 26.12.2013 (f.d.69, vol. I); procesul-verbal de ridicare din 26.12.2013

(f.d.70, vol. I); raport de expertiză nr. 953, din 24.01.2014 (f.d.76-78, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 10.08.2013 (f.d.80-81, vol. I); ordonanță de colectare a mostrelor pentru examenul comparativ din 07.11.2013 (f.d.82, vol. I); procesul-verbal privind colectarea mostrelor din 07.11.2013 (f.d.83-84, vol. I); ordonanța de colectare a mostrelor pentru examenul comparativ din 24.12.2013 (f.d.85, vol. I); procesul-verbal privind colectarea mostrelor din 24.12.2013 (f.d.86-88, vol. I); ordonanța privind efectuarea ridicării de obiecte și documente, din 14.01.2014 (f.d.89-90, vol. I); procesul-verbal de ridicare din 14.01.2014 (f.d.91-92, vol. I); ordonanța de anexare a documentelor la materialele dosarului penal din 14.01.2014 (f.d.93, vol. I); ordonanța privind începerea urmăririi penale din 11.09.2013 (f.d.94, vol. I); rechizitoriu (f.d.107-114, vol. I); ordonanță de punere sub învinuire din 05.02.2014 (f.d. 117-118, vol. I); procesul-verbal de prezentare a materialelor de urmărire penală din 25.02.2014 (f.d. 125-126, vol. I); declarațiile inculpatului Luncaru V. (f.d.204-205, vol. I); declarațiile martorului Rotaru A. (f.d.206-207, vol. I); declarațiile martorului Bodnaruc Al. (f.d.208-209, vol. I); declarațiile martorului Șuba O. (f.d.210-211, vol. I); declarațiile martorului Moraru A. (f.d.212-213, vol. I).

Față de cele ce preced, Colegiul penal lărgit expune opinia că, la caz, s-a demonstrat cu certitudine, prin probele administrate și cercetate de instanțele ierarhic inferioare, că Luncaru V., deținând funcția de ofițer de urmărire penală în cadrul Inspectoratului de Poliție Drochia, la data de 10.08.2013, aproximativ la ora 20.50, s-a deplasat pe str. Aleco Russo din or. Drochia, unde exercitându-și atribuțiile de serviciu și făcând parte din grupa operativă, a cercetat automobilul de model BMW X6, cu n/î DRAT 282, în care se aflau: Cristiuc V., Cristiuc A. și Cristiuc Iu., unde a depistat și ridicat o sacoșă cu o cantitate aproximativă de 2 kg de masă vegetală de culoare verde.

Ulterior, având în gestiune materialele cazului documentat, acționând cu intenție și din interes material, a falsificat conținutul corpului delict, adică a sacoșei ridicate la data de 10.08.2013 din automobilul de model BMW X6, cu n/î DRAT 282, și anume a sustras din această sacoșă o cantitate de substanță de culoare verde, alterând cantitatea acesteia de la 2 kg la 8,16 gr., constatate conform raportului de expertiză nr. 1866 din 06.09.2013.

Tot el, în aceeași perioadă, acționând cu intenție directă și având un interes material, a falsificat procesul-verbal de cercetare la fața locului întocmit la data de 10.08.2013, și anume a falsificat semnătura ofițerului-criminalist al Inspectoratului de Poliție Drochia a IGP, Rotaru A., ceea ce s-a confirmat prin raportul de expertiză nr. 953 din 24.01.2014.

Prin urmare, față de starea de fapt expusă supra, instanța de recurs, în confirmarea acestei versiuni, ține să reitereze că fixarea rezultatului cercetării la fața locului constă în efectuarea de către organul de urmărire penală a unor lucrări în vederea înregistrării și prezentării corecte și integrale a stării de lucruri constatate. Or, orice act procedural trebuie să se întemeieze pe un ansamblu de probe veridice și suficiente.

De asemenea, este relevant de a face trimitere în această ordine de idei și la prevederile art. 260 Cod de procedură penală, unde este stipulat că procesul-verbal al acțiunii de urmărire penală trebuie să cuprindă:

- 1) locul și data efectuării acțiunii de urmărire penală;

- 2) funcția, numele și prenumele persoanei care întocmește procesul-verbal;
- 3) numele, prenumele și calitatea persoanelor care au participat la efectuarea acțiunii de urmărire penală, iar dacă este necesar, și adresele lor, obiectiile și explicațiile acestora;
- 4) data și ora începerii și terminării acțiunii de urmărire penală;
- 5) descrierea amănunțită a faptelor constatate, precum și a măsurilor luate în cadrul efectuării acțiunii de urmărire penală;
- 6) mențiunea privind efectuarea, în cadrul realizării acțiunii de urmărire penală, a fotografierii, filmării, înregistrării audio, interceptării convorbirilor telefonice și a altor convorbiri sau executarea mulajelor și tiparelor de urme, privind mijloacele tehnice utilizate la efectuarea acțiunii respective de urmărire penală, condițiile și modul de aplicare a lor, obiectele față de care au fost aplicate aceste mijloace, rezultatele obținute, precum și mențiunea că, înainte de a se utiliza mijloacele tehnice, despre aceasta s-a comunicat persoanelor care participă la efectuarea acțiunii de urmărire penală.

Dacă în cadrul efectuării acțiunii de urmărire penală s-au constatat și ridicat obiecte care pot constitui corpuri delictive, ele vor fi descrise amănunțit în procesul-verbal, cu mențiunea despre fotografierea lor, dacă aceasta a avut loc, și despre anexarea lor la dosar. Fiecare pagină a procesului-verbal se semnează de persoana care îl întocmește, precum și de persoanele menționate la alin. (2) pct. 3).

În aceiași ordine de idei se menționează că, potrivit art. 131 alin. (4) Cod de procedură penală, procesul-verbal de ridicare se aduce la cunoștința tuturor persoanelor care participă la efectuarea acestor acțiuni procesuale și sînt prezente la efectuarea lor, fapt care este confirmat prin semnătura fiecăreia dintre ele.

Obiectele și documentele ridicate trebuie, pe cît e posibil și necesar, să fie împachetate și sigilate chiar la locul percheziției sau ridicării, despre ce se face mențiune în procesul-verbal respectiv.

Prin urmare, instanța de recurs nu poate susține versiunea inculpatului privitor la aceea că, prin raportul de expertiză nr. 953 din 24.01.2014, unde este indicat că nu Luncaru V. a falsificat semnătura lui Rotaru A. și prin raportul de expertiză nr.1866 din 06.09.2013, prin care s-a stabilit că nu au fost deteriorări sau modificări a sigiliului de pe pachetul cu masa vegetală ridicată din automobilul BMW X6 cu n/î DRAT 282 la data de 10.08.2013, se demonstrează că cantitatea depistată de masă vegetală în mașina nominalizată, nu a fost modificată, iar dînsul urmează a fi achitat.

Mai mult, instanța de recurs se raliază la poziția instanțelor de fond și susține că martorul Rotaru A., fiind expert criminalist, a participat la efectuarea ridicării pachetului cu masă vegetală necunoscută din automobilul lui Cristiu V., după care, tot el, a participat și la sigilarea pachetului respectiv, aplicînd semnătura sa pe sigiliu.

După care, Luncaru V. avînd un interes material, a denaturat cantitatea masei vegetale ridicate la data de 10.08.2013 din automobilul de model BMW X6 cu n/î DRAT 282, de la aproximativ 2 kg la 8,16 gr., și pentru a ascunde această ilegalitate, a falsificat procesul-verbal, ceea ce s-a constatat prin raportul de expertiză nr. 953 din 24.01.2014.

Instanța de recurs menționează că acțiunile de denaturare a cantității masei vegetale

ridicate și falsificarea semnăturii lui Rotaru A., au o legătură cauzală directă, or nu era necesară falsificarea semnăturii lui Rotaru A. din procesul-verbal, dacă în acesta nu era specificat expres că și dînsul a aplicat semnătura pe sigiliu pachetului ridicat în momentul desfășurării acțiunilor de urmărire penală la data de 10.08.2013.

Cu privire la criticele recurentului în partea ce ține de faptul că martorii prezenți la acțiunea de ridicare a sacoșei cu masa vegetală nu puteau cunoaște cu exactitate gramajul acesteia, întrucît în acest sens era necesară o expertiză, totuși Colegiul penal lărgit apreciază declarațiile acestor martori ca fiind veridice.

Or, așa cum este prevăzut de legea procesuală, în privința obiectelor și documentelor care urmează a fi ridicate trebuie să se menționeze în procesul-verbal întocmit la fața locului dacă au fost predate benevol sau ridicate forțat, precum și în ce loc și în ce împrejurări ele au fost descoperite. Toate obiectele și documentele ridicate trebuie să fie enumerate în procesul-verbal sau în lista anexată, indicîndu-se exact numărul, măsura, cantitatea, elementele lor caracteristice și, pe cît e posibil, valoarea lor.

În cauza deferită judecătii, s-a constatat că, după cercetarea automobilului de model BMW X6, cu n/î DRAT 282, în care se aflau: Cristiuc V., Cristiuc A. și Cristiuc Iu., a fost depistată și ridicată o sacoșă cu o cantitate aproximativă de 2 kg de masă vegetală de culoare verde, potrivit actului de învinuire și sesizare a instanței.

Declarații în acest sens au fost făcute de martorii: Rotaru A., Șuba O. și Bodnaruc Al., instanța de recurs nu pune la îndoială declarațiile martorilor respectivi, dat fiind că aceștia au dat declarații constante, atît la etapa urmăririi penale, cît și în instanța de judecată, mai mult că este cu neputință de a încurca gramajul de 8,16 gr. cu cel de 2 kg. Atît vizual, cît și cantitativ, diferența dintre masa ridicată în noaptea din 10.08.2013 din automobilul de model BMW X6 și cea dată spre expertiză, este prea mare.

Pentru considerentele expuse supra, Colegiul penal lărgit opinează că corect a statuat instanța de apel asupra faptului că: *„Instanța de fond întemeiat a apreciat critic declarațiile lui Luncaru V., prin care acesta neagă faptul falsificării probelor în procesul penal, întrucît respectivele declarații sînt combătute prin declarațiile martorilor Rotaru A., Bodnaruc Al., Șuba O., Moraru Au., care atît la etapa urmăririi penale, cît și în instanța de judecată au indicat, că în seara incidentului, la fața locului a fost ridicată și sigilată sacoșa cu substanța vegetală cu miros specific de cîneapă, care avea o cantitate aproximativ de 2 kg sau de 49-50 pahare. Respectivul concluzii martorii au făcut din experiența sa în domeniul respectiv. Martorii au indicat, că masa substanței din acea sacoșă cu certitudine era mai mare decît cea indicată în raportul de expertiză, adică mai mare decît 8 gr., deoarece la fața locului sacoșa ridicată a fost plină cu substanța vegetală. Mai mult ca atît, martorul Rotaru A.i a declarat, că la ridicarea acelei sacoșe cu substanțe narcotice pe sigiliu a semnat - el, Cristiuc V. și Luncaru V. De asemenea de către el a fost semnat și procesul-verbal de cercetare la fața locului. Însă, prin raportul de expertiză nr.953 din 24.01.2014 s-a constatat, că semnătura din respectivul procesul-verbal nu este efectuată de către Rotaru A., deși acesta afirmă că a semnat, atît în procesul-verbal, cît și pe sigiliul sacoșei cu substanțe narcotice ce a fost ridicată de la fața locului.”*

În continuare, în privința criticelor aduse de recurent referitor la aceea că au fost admise mai multe încălcări de procedură care au afectat soluționarea justă a cauzei, și anume: faptul că nu a fost adusă la cunoștința părților crearea grupului de ofițeri; faptul că de la inculpat au fost colectate mostrele de scris de către ofițerul Departamentului de Urmărire Penală al IGP, V. Batcu, care face parte din grupul de ofițeri pe cauza dată; faptul că la data de 07.11.2013, ora 11.30 i-au fost colectate mostrele de scris, neavând o anumită calitate procesuală în cadrul cauzei penale examinate, pe când ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit a fost emisă și adusă la cunoștință la data de 07.11.2013, ora 15.40, Colegiul penal lărgit expune următoarele.

Potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, s-a statuat că probele obținute într-un mod ilegal nu constituie în sine o încălcare a dreptului inculpatului la un proces echitabil. Astfel, CtEDO a precizat, în cazul *Schenk c. Elveției* (hotărîrea din 12 iulie 1988), că utilizarea unei înregistrări ce poartă semnele ilegalității, din motiv că nu a fost ordonată de către judecătorul de instrucție, nu este o încălcare a unui proces echitabil, ***deoarece apărarea a avut posibilitatea de a contesta autenticitatea înregistrărilor în termenii și modul stabilit prin lege.***

În acest context, se menționează că, prin prisma art.251 alin.(4) Cod de procedură penală, inculpatul poate invoca nulitatea relativă a actelor procedurale, dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii - când partea este prezentă sau la terminarea urmăririi penale - când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată - când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Potrivit prevederilor art.95 Cod de procedură penală, partea apărării poate invoca la etapa urmăririi penale chestiunea admisibilității datelor în calitate de probe pe care o decide “...organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea părților ori, după caz, instanța de judecată”.

La caz, se constată că atât inculpatul, cât și apărătorul acestuia, considerînd că acțiunile procesuale care au fost efectuate cu încălcarea prevederilor legale, nu le-au contestat în modul și termenul stabilit de lege la etapa corespunzătoare de desfășurare a procedurilor.

Mai mult, în rubrica *obiecțiile și explicațiile participanților* la procesul-verbal de colectare a mostrelor nu este prezentă nici o mențiune, precum și, la finisarea urmăririi penale și luarea de cunoștință cu materialele cauzei, inculpatul și apărătorul acestuia nu au avut nici o obiecție asupra actelor menționate.

Respectiv, corect s-a expus instanța de apel, în același context, menționînd că: „... la finisarea urmăririi penale, inculpatul fiind asistat de avocat nu a înaintat careva obiecții privitor la legalitatea actelor de urmărire penală, înaintînd cererea dată abia în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, fapt inadmisibil, or, potrivit prevederilor alin. (4) art. 251 Cod de procedură penală, încălcarea oricărei alte prevederi legale decît cele prevăzute în alin.(2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii - când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată - când partea a

fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță. În cazul dat se solicită constatarea nulității unor acte de urmărire penală care urmau a fi contestate cel târziu la finalizarea urmăririi penale, or, actele date n-au fost perfectate și prezentate nemijlocit în instanța de fond și apel, mai mult decât atât, că ele nu cad sub incidența prevederilor art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, nefiind lovite de nulitate absolută, fapt care ar permite contestarea acestora în orice etapă a procesului.”

Referitor la poziția procesuală a recurentului-inculpat cu privire la necesitatea reaudierii martorilor în instanța de apel, se explică că nu se poate reține *in abstracto* că declarațiile unui martor audiat în ședință publică, sub prestare de jurământ, ar trebui întotdeauna să fie reconfirmate de acesta pe căile ordinare de atac. Astfel, subliniem că facultatea oferită acuzatului de a interoga direct sau în numele său un martor trebuie să poată fi exercitată de către acesta în instanță, ceea ce în speță a fost realizat.

Un element important al procesului penal îl reprezintă posibilitatea acuzatului de a fi confruntat cu martorii care susțin acuzarea în fața judecătorului care urmează să pronunțe hotărârea în cauză. Principiul nemijlociții reprezintă o garanție importantă a caracterului echitabil al procesului, atâta timp cât constatările judecătorului cu privire la credibilitatea martorului pot avea consecințe importante pentru acuzat.

Respectiv, din atare considerente instanța de apel corect a respins audierea repetată a martorilor, invocând că inculpatul a avut deja posibilitatea de ai audia, în instanța de fond.

Totodată, Colegiul penal lărgit ține să specifice că, alegațiile recurentului expuse în cererea de recurs ordinar, au constituit deja obiectul judecării cauzei în instanța de apel, iar materialul probator al cauzei penale dovedește legalitatea temeiurilor de fapt și de drept, care au dus la pronunțarea hotărârii de menținere a sentinței de către instanța nominalizată.

Față de cele ce preced, Colegiul penal lărgit opinează că soluția instanțelor privitor la condamnarea lui Lunțaru V. în baza art. 310 alin. (2) Cod penal, este corectă. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind motivată, mai mult, instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate de apelanți, a apreciat just probatoriul administrat, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția, iar criticele din recursul declarat de inculpat, sunt vădit neîntemeiate.

Nu în ultimul rând, Colegiul penal lărgit reiterează că printre garanțiile unui proces echitabil, reglementat de art. 6 din Convenția Europeană, se enumeră și faptul că orice persoană trebuie să fie judecată în mod echitabil de un tribunal independent și imparțial, ceea ce a fost realizat și în prezenta cauză, fiind respectate drepturile inculpatului garantate atât de Constituția Republicii Moldova, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, cât și de Codul de procedură penală.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că, în prezenta cauză, nu se constată admiterea erorii de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, la etapa judecării apelurilor.

În consecință, Colegiul penal lărgit menționează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărîre legală și întemeiată, astfel că nu există temei pentru admiterea recursului ordinar în sensul declarat de inculpat.

9. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de inculpatul Luncaru Vasile Leonid, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 septembrie 2015, în propria cauză penală, cu menținerea hotărîrii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 05 mai 2016.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

TIMOFTI Vladimir

Judecător

MORARU Petru

Judecător

TOMA Nadejda